

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Загальна і професійна педагогіка»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність **015 Професійна освіта**

Спеціалізація: 015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

Освітня програма: «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

Рік навчання **1**, семестр **1**

Форма навчання **денна**

Кількість кредитів ЄКТС **7**

Мова викладання **українська**

Гончарук Оксана Миколаївна

honcharuk@i.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2152>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Загальна та професійна педагогіка» є формування у майбутніх фахівців професійних знань, умінь та навичок з навчання та виховання здобувачів освіти, обґрунтування умов ефективного впливу на їх особистісний розвиток, необхідних для педагогічної діяльності; розкриття теоретичних основ професійної педагогіки як науки про підготовку педагога до професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: теоретико-методологічні основи педагогіки як науки; основні засади організації освітнього процесу; процес навчання і його структуру; форми і методи організації навчання; сутність процесу виховання; основні напрями змісту виховання; методи та організаційні форми виховання; систему освіти в Україні; зміст і організацію методичної роботи в закладах освіти системи вищої професійної освіти, питання вдосконалювання освітнього процесу й основні напрямки підвищення ефективності навчання, зміст дидактичної діяльності педагога професійного навчання; мету, завдання, зміст і технології дидактичного проектування процесу навчання й характеристику діяльності педагога;

вміти: організувати освітній процес; застосовувати психолого-педагогічні знання у різних видах освітньої діяльності; аналізувати, планувати й оцінювати освітній процес і його результати; здійснювати педагогічне спілкування; використовувати сучасні інноваційні технології в освітній сфері; здійснювати планування повсякденної навчально-виховної роботи і проводити її відповідно до нормативної документації; реалізовувати процес професійного самовиховання й самоосвіти; здійснювати самоаналіз, самоконтроль власної педагогічної діяльності; аналізувати різні фактори впливу на соціалізацію особистості; здійснювати дидактичне проектування навчального процесу.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність працювати в команді та діяти з позиції лідера;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності;
- здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії;
- здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень;
- здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації;

програмні результати навчання (ПРН):

- володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами;
- доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.
- аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення;
- самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати;
- знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою;
- володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти;
- уміти діяти з позиції лідера, планувати час, раціонально розпоряджатись ресурсами та працювати в команді;
- застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі;
- володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти;
- діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій;
- виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності;
- емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики;
- застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності;
- застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід;
- забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)		Результати навчання	Завдання	Оцінювання
	НТ	СК			
1 семестр					
Модуль 1. Загальна педагогіка					
Тема 1. Педагогіка як наука	2/2	2/1	Знати основні категорії педагогіки. Розуміти галузі і міжпредметні зв'язки педагогіки.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 2. Розвиток та формування особистості	4/4	4/2	Розрізняти поняття «розвиток» та «формування» особистості. Знати вікові етапи розвитку особистості. Розуміти фактори, які впливають на розвиток та формування особистості.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 3. Дидактика як теорія навчання і освіти	2/2	2/1	Знати принципи та закономірності навчання. Розрізняти види навчання.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 4. Методи, форми і засоби навчання	4/4	4/2	Знати та розрізняти методи, засоби та форми організації навчання.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn.	
Тема 5. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності	2/2	4/2	Знати поняття «контроль» та його функції. Розуміти вимоги до перевірки і оцінки успішності навчання. Розрізняти критерії оцінки та	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	

			рівні знань здобувачів освіти.		
Тема 6. Проблема відставання та неуспішності учнів	2/2	2/1	Знати поняття «відставання» та «неуспішності» учнів. Використовувати заходи, які сприяють подоланню неуспішності.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 7. Особливості навчання обдарованих дітей	2/2	2/1	Знати поняття «обдарованості», її типи, ознаки та принципи. Розрізняти форми і методи роботи з обдарованими дітьми.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 8. Організація освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Інклюзивна освіта	2/2	2/1	Знати історичні особливості дотримання прав людей з інвалідністю. Розуміти суть і основні принципи реалізації інклюзивної освіти.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 9. Неформальна освіта. Сучасні платформи масових відкритих онлайн-курсів	2/2	2/1	Розрізняти види освіти. Знати суть та форми реалізації неформальної освіти.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 10. Сутність процесу виховання та його зміст	4/4	4/2	Знати особливості та сутність процесу виховання. Розрізняти етапи та прийоми самовиховання. Розуміти суть та принципи перевиховання. Знати концепцію національного виховання.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	

Тема 11. Закономірності і принципи виховання	4/4	4/2	Знати закономірності та принципи виховання.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 12. Методи і форми виховання	4/4	4/2	Розуміти поняття «метод виховання». Уміти застосовувати методи виховання. Розрізняти форми виховної роботи.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 13. Зміст основних напрямів виховання	6/6	6/2	Знати, розуміти та розрізняти основні напрями виховання.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
	40/40	40/20	Виконання тесту за модуль 1 на платформі elearn.		35
Модуль 2. Професійна педагогіка					
Тема 1. Професійна педагогіка як наука і навчальний предмет	2/2	2/1	Знати об'єкт, предмет, мету, завдання, функції та основні категорії професійної педагогіки. Розрізняти принципи професійного навчання. Розуміти зміст особистісно-професійного навчання.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
Тема 2. Система освіти в Україні	4/4	4/2	Знати основні принципи та структуру організації освіти в Україні. Розуміти систему закладів загальної, професійної та вищої освіти.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	

<p>Тема 3. Стандарти освіти, освітні програми, кваліфікації та документи про освіту</p>	2/2	2/1	<p>Знати складові системи стандартів вищої освіти. Розуміти складові елементи освітньо-професійної програми.</p>	<p>Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач</p>	
<p>Тема 4. Методи, засоби та форми професійного навчання</p>	4/4	4/2	<p>Знати методи професійного навчання та їх класифікацію. Розуміти систему виробничого навчання. Розрізняти навчально-виробничі засоби навчання.</p>	<p>Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач</p>	
<p>Тема 5. Професійна підготовка педагогічного працівника закладу освіти</p>	2/2	2/1	<p>Розуміти поняття «педагогічної інternатури» та особливості її реалізації. Знати досвід європейських країн щодо професійної підготовки викладачів вищої школи.</p>	<p>Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач</p>	
<p>Тема 6. Soft skills: універсальні навички працівників європейського рівня</p>	2/2	2/1	<p>Розрізняти характеристику спеціальних та універсальних навичок працівника. Знати персональні та інтерперсональні навички працівника.</p>	<p>Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач</p>	
<p>Тема 7. Управління професійною освітою.</p>	2/2	2/2	<p>Знати структуру теорії управління освітніми системами. Розуміти потокову модель і принципи управління професійними освітніми системами.</p>	<p>Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач</p>	

Тема 8. Оцінка якості освіти.	2/2	2/1	Знати систему внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості освіти. Розуміти завдання та функції Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.	Виконання самостійної роботи на платформі elearn. Розв'язок педагогічних задач	
	20/20	20/10	Виконання тесту за модуль 2 на платформі elearn.		35
Всього за 1 семестр					70
Екзамен					30
Всього за курс					100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом гуманітарно-педагогічного факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андреас Шлейхер. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття / Переклала з англ. Ганна Лелів. Львів: Літопис, 2018. 296 с.
2. Бацуровська І.В., Джаландінова А.М. Історія розвитку масових відкритих онлайн курсів в освіті / Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології. Вип. 1. 2015. С. 63-66.
3. Буцик І. М. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка»: Навчально-методичний посібник для підготовки фахівців за спеціальністю 8.18010021 «Педагогіка вищої школи». Вид. 3-є доп. К. : «Аграрна освіта», 2013. 104 с.
4. Васюк О. В., Сопівник І.В. Історія української педагогіки і освіти: навчальний посібник-хрестоматія. К. : ДАКККиМ, 2011. 601 с.

5. Вдовиченко Р. П. Управлінська компетентність керівника школи. Х. : Вид. група «Основа», 2007.
6. Відкритий Університет Майдану (ВУМ). Громадянська освіта в Україні. URL : <https://vum.org.ua/>. Дата звернення: Лютий, 2020.
7. Вікторова Л. В. Основи соціалізації особистості: навч. посіб для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 6.010106 «Соціальна педагогіка» / Л. В. Вікторова, Н. Т. Тверезовська, М. В. Михайліченко, Г. М. Ржевський. К. : «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 475 с.
8. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі. Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. 308 с.
9. Григораш В. В. Організація діяльності керівника школи. Х : Вид. група «Основа», 2011.
10. Гончарук О. М. Загальна та професійна педагогіка: методичні рекомендації. К.: НУБіП України, 2023. 40 с.
11. Державні стандарти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
12. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]. 2-ге вид., допов. К.: Академвидав, 2012. 352 с.
13. Жигірь В. І., Чернега О. А. Професійна педагогіка: навчальний посібник / за ред. М. В. Вачевського. К. : ТОВ "Кондор", 2012. 336 с.
14. Загальна педагогіка. Навч. посібник / О. Ф. Євсюков, С. А. Чупахін; за ред. О. Ф. Євсюкова; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2020. 150 с.
15. Зайченко І. В. Педагогіка: підручник. К.: Видавництво Ліра, 2016. 608 с.
16. Закон України «Про вищу освіту». URL : <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>
17. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
18. Закон України «Про освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
19. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
20. Закон України «Про фахову передвищу освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
21. Закон України «Про вищу освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
22. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О. О., Софій Н. З., Луценко І. В., Василяшко І. П. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. К. : ТОВ «Видавничий дім Плянди», 2011. 96 с.
23. Інклюзивне навчання. Офіційний сайт МОН. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
24. Кях З. М. Сучасний зміст професійної освіти: (формуємо компетентності студентів) / З. М. Кях, С. Ю. Соколовська // Педагогічна майстерня. 2016. № 5. С. 10–13.
25. Лист МОН «Щодо методичних рекомендацій з організації психолого-педагогічного консилиуму для проведення повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини» від 16 червня 2020 року № 1/9-328.
26. Лотоцька А., Пасічник О. Організація дистанційного навчання в школі: методичні рекомендації. 2020. 71 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustancyyna%20osvita-2020.pdf>
27. Лук'янова Л. Б. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія / Л. Б. Лук'янова, Л. Є. Сігасва, О. В. Аніщенко, С. В. Зінченко, О. В. Баніт, С. В. Лапаєнко, О. В. Василенко; НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. К.: Пед. думка, 2012. 271 с.

28. Мартинюк В.Д. Поняття і структура системи професійного навчання працівників // Держава та регіони. URL : http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/3_2016/8.pdf
29. Ніколаєнко С. М. Законодавча база управління навчальними закладами: навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2015. 225 с.
30. Ніколаєнко С. М., Шинкарук В. Д., Рудень Д. М., Сопівник Р. В., Сопівник І. В., Петрів Г. В., Кушнір А. О., Моїсєєв В. В., Давидова О. П. Програма виховання студента: «Фахівець, громадянин, патріот». К.: «Ай Си Ес – Актив». 2016. 74 с.
31. Наказ МОН України «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» від 13.04.2011 року // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0566-11>
32. Осадчий І.Г. Внутрішня система забезпечення якості загальної середньої освіти: науково-практичний коментар у запитаннях та відповідях [Електронне видання]. Дніпро : Середняк Т. К., 2019. 92 с.
33. Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості: монографія / за ред. Р. О. Семенової, авт. кол.: О. Л. Музика, Д. К. Корольов; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. К.; Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 228 с.
34. Педагогіка : хрестоматія ; навч. посібн. / укладачі Оксана Вікторівна Васюк; Світлана Володимирівна Виговська. Київ, 2016. С. 701–712 с.
35. Платформа з профорієнтації та розвитку кар'єри. Офіційний Інтернет-портал Державної служби зайнятості України. Сервіс з он-лайн тестування. URL : <http://profi.dcz.gov.ua/>
36. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>
37. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 585 «Про встановлення тривалості здобуття освіти у закладах загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» зі змінами від 21.10.2020 року № 983. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2003-%D0%BF#Text>
38. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» від 15 вересня 2021 р. № 957. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
39. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та умов надання державної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» від 14 лютого 2017 року № 88. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2017-%D0%BF#Text>
40. Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/poryadok_pro_neformalnu_osvitu_ostatochniy.pdf
41. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної та дошкільної освіти, наказ МОН України від 08.06.2018 року № 609. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>
42. Професійна освіта: Словник: навч. посіб. / уклад. С. У. Гончаренко та ін.; за ред. Н. Г. Ничкало. К. : Вища шк., 2000. 380 с.
43. Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія / за ред. проф. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 443 с.
44. Сопівник Р. В., Сопівник І. В. Педагогіка: навч. посіб. К. : ЦП «Компринт», 2017. 231 с.
45. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки. Навч. посібник. Видання 2-ге, випр., доп. К. : Академвидав, 2006. 265 с.

46. Сухомлинський В. О. Проблема виховання всебічно розвиненої особистості. Т. 1. Вибрані твори в 5 т. К. : Радянська школа, 1976. 654 с.
47. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором. Т. 4. Вибрані твори в 5 т. К. : Радянська школа, 1977. 638 с.
48. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям. Т. 3. Вибрані твори в 5 т. К. : Радянська школа, 1977. 670 с.
49. Статут Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2015-%D0%BF#n15>
50. Теслюк В. М. Основи педагогічної майстерності викладача вищої школи: навчальний посібник. К. : НАКККиМ, 2015. 352 с.
51. Теслюк В. М. Основи профорієнтаційної роботи : навч. посібник. К : Видавництво Ліра-К, 2016. 346 с.
52. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 248 с.
53. Яблонко В. Я. Психолого-педагогічні основи формування особистості: навч. посіб. К.: Навчальна книга, 2008. 254 с.
54. Якість оцінки. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/yakist-osviti>
55. Courséra. URL : <https://www.coursera.org/>
56. EdEra – студія онлайн-освіти. URL : <https://www.ed-era.com>
57. EdX. URL : <https://www.edx.org/>
58. Prometheus – масові безкоштовні онлайн-курси. URL : <https://prometheus.org.ua>.
59. Udacity. URL : <https://www.udacity.com/>